

รายงาน

การเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา WESR ประจำสัปดาห์

Weekly Epidemiological Surveillance Report

สำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health.

ISSN 0859-547X http://epid.moph.go.th/weekly/w_2550/menu_wesr50.html

ปีที่ ๓๘ ฉบับที่ ๑๔ : ๑๓ เมษายน ๒๕๕๐

Volume 38 Number 14 : April 13, 2007

สัปดาห์ที่	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖	๑๗	๑๘	๑๙	๒๐	๒๑	๒๒	๒๓	๒๔	๒๕	๒๖	
จำนวนจังหวัดที่ส่ง	๕๖	๖๒	๖๗	๖๔	๖๑	๖๘	๖๘	๖๗	๖๘	๖๙	๖๘	๖๘	๗๐	๗๑													

สัปดาห์ที่ ๑๔ ระหว่างวันที่ ๑ - ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๐

จำนวนจังหวัดส่งข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วนทันตามกำหนดเวลา

ส่งทันเวลา ๗๑ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๔๒

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

สถานการณ์การบาดเจ็บและเสียชีวิต จากการจมน้ำของประเทศไทย

สถานการณ์โรค/ภัยที่สำคัญ

(Drowning Injury Situation in Thailand)

เพ็ญศรี จิตรนัทพ์

Pensri Chitnumpap

กลุ่มงานระบาดวิทยาโรคไม่ติดต่อ สำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Non-communicable Disease Epidemiological Section, Bureau of Epidemiology

✉ pensri@health.moph.go.th

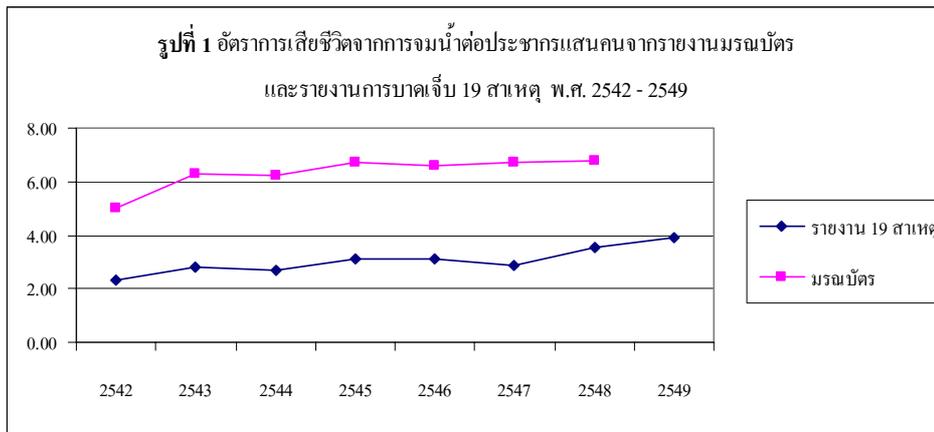
การตกน้ำ จมน้ำกำลังเป็นปัญหาและทวีความรุนแรงขึ้นในทุกปี พบว่า เป็นสาเหตุสำคัญของการตายของประเทศไทย และจำนวนผู้เสียชีวิตเพิ่มขึ้นทุกปี จากปี พ.ศ. 2542 มีจำนวน 3,057 ราย เพิ่มขึ้นเป็น 4,220 ราย ปี พ.ศ. 2548⁽¹⁾ หรือประมาณ เฉลี่ยปีละประมาณ 4,000 ราย และ ในปลายปี พ.ศ. 2549 ระหว่างเดือน สิงหาคม - พฤศจิกายน ได้เกิดอุทกภัยในพื้นที่ 47 จังหวัด ของประเทศ และมีผู้เสียชีวิต 211 ราย⁽²⁾ จากรายงานปฏิบัติการระบบบริการ

สารบัญ

◆ สถานการณ์การบาดเจ็บและเสียชีวิต จากการจมน้ำของประเทศไทย	233
◆ รายงานอาการภายหลังได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค (AEFI) ประเทศไทย พ.ศ. 2550 ข้อมูล ณ วันที่ 4 เมษายน 2550	237
◆ สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ สัปดาห์ที่ 14 ระหว่างวันที่ 1 - 7 เมษายน 2550	239
◆ สรุปสถานการณ์เฝ้าระวังไข้หวัดนกประจำสัปดาห์ สัปดาห์ที่ 14 ระหว่างวันที่ 1 - 7 เมษายน 2550	241
◆ สถานการณ์โรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วนประจำสัปดาห์ สัปดาห์ที่ 14 ระหว่างวันที่ 1 - 7 เมษายน 2550	241
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วนประจำสัปดาห์ สัปดาห์ที่ 14 ระหว่างวันที่ 1 - 7 เมษายน 2550	242
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาจากบัตรรายงาน 506 ประจำเดือนมีนาคม 2550	249

การแพทย์ศูนย์เรนทร⁽³⁾ พบว่า การนำส่งผู้บาดเจ็บจากการตกน้ำ จมน้ำ ที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลสูงขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2548 สูงเป็น 1.7 เท่าของปี พ.ศ. 2547 และจากรายงานการบาดเจ็บ 19 สาเหตุ พบว่า การบาดเจ็บและการตายจากการตกน้ำ จมน้ำ มีแนวโน้มสูงขึ้นเช่นกัน (รูปที่ 1)

จากรายงานการบาดเจ็บ 19 สาเหตุ ในปี พ.ศ. 2549 พบว่า มีผู้บาดเจ็บจากการตกน้ำ จมน้ำ จำนวน 8,118 ราย เสียชีวิต 2,445 ราย อัตราการบาดเจ็บ 13.05 ต่อประชากรแสนคน อัตราการเสียชีวิต 3.93 ต่อประชากรแสนคน และอัตราป่วยตายหรือจำนวนผู้เสียชีวิตจากการตกน้ำ จมน้ำ ร้อยละ 30

จังหวัดที่มีอัตราการบาดเจ็บต่อประชากรแสนคนสูงสุด ได้แก่ อำนาจเจริญ จันทบุรี ลพบุรี ภูเก็ต และอ่างทอง ตามลำดับ (ตารางที่ 1)

จังหวัดที่มีอัตราการเสียชีวิตต่อประชากรแสนคนสูงสุด ได้แก่ ตราด ระนอง ภูเก็ต อ่างทอง และพิจิตร ตามลำดับ (ตารางที่ 2)

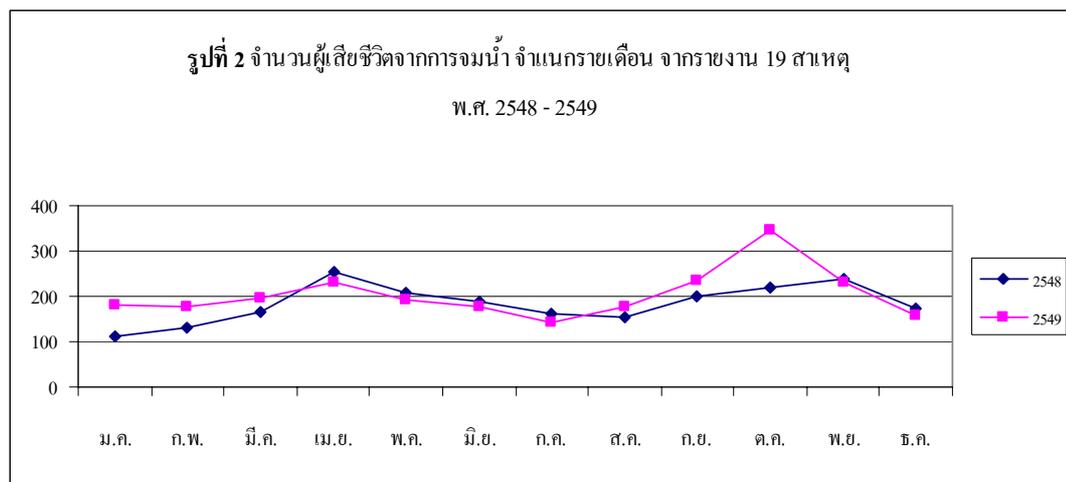
ตารางที่ 1 แสดง 10 อันดับแรกจังหวัดที่มีอัตราการบาดเจ็บจากการจมน้ำต่อประชากรแสนคน พ.ศ. 2549

อันดับ	จังหวัด	จำนวนผู้บาดเจ็บ (ราย)	จำนวนผู้เสียชีวิต (ราย)	อัตราการบาดเจ็บ	อัตราการเสียชีวิต	อัตราป่วยตาย (%)
1	อำนาจเจริญ	190	9	51.61	2.44	4.74
2	จันทบุรี	193	45	38.90	9.07	23.32
3	ลพบุรี	262	43	34.90	5.73	16.41
4	ภูเก็ต	94	33	32.52	11.42	35.11
5	อ่างทอง	90	31	31.76	10.94	34.44
6	ตราด	68	34	31.12	15.56	50.00
7	ขอนแก่น	474	32	27.17	1.83	6.75
8	ระนอง	39	21	22.00	11.85	53.85
9	สุโขทัย	124	62	20.30	10.15	50.00
10	สกลนคร	183	23	16.59	2.09	12.57

ตารางที่ 2 แสดง 10 อันดับแรกจังหวัดที่มีอัตราการเสียชีวิตจากการจมน้ำต่อประชากรแสนคน พ.ศ. 2549

อันดับ	จังหวัด	จำนวนผู้บาดเจ็บ (ราย)	จำนวนผู้เสียชีวิต (ราย)	อัตราการ บาดเจ็บ	อัตราการ เสียชีวิต	อัตราป่วยตาย (%)
1	ตราด	68	34	31.12	15.56	50.00
2	ระนอง	39	21	22.00	11.85	53.85
3	ภูเก็ต	94	33	32.52	11.42	35.11
4	อ่างทอง	90	31	31.76	10.94	34.44
5	พิจิตร	65	57	11.62	10.19	87.69
6	สุโขทัย	124	62	20.30	10.15	50.00
7	ฉะเชิงเทรา	98	61	15.18	9.45	62.24
8	นครสวรรค์	171	99	15.87	9.19	57.89
9	จันทบุรี	193	45	38.90	9.07	23.32
10	พิษณุโลก	83	76	9.87	9.03	91.57

การกระจายของผู้เสียชีวิตจากการตกน้ำ จมน้ำรายเดือน พบว่า สูงใน 2 ช่วง ช่วงแรกเดือนเมษายน-พฤษภาคม และ ช่วงที่ 2 ระหว่างเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน ซึ่งเป็นช่วงปิดทอม และตรงกับเทศกาลสงกรานต์ และลอยกระทง (รูปที่ 2)

จากรายงาน 19 สาเหตุ ผู้บาดเจ็บส่วนใหญ่เป็นชายมากกว่าหญิง อัตราส่วนชายต่อหญิง เท่ากับ 2:1 และจำนวนผู้เสียชีวิตชายมากกว่าหญิง 3 เท่า

จากข้อมูลเฝ้าระวังการบาดเจ็บรุนแรง สำนักระบาดวิทยา พบว่า ผู้บาดเจ็บรุนแรงจากการตกน้ำ จมน้ำที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเครือข่าย 28 แห่ง ในปี พ.ศ. 2548 มีจำนวน 623 ราย เสียชีวิต 296 ราย หรืออัตราป่วยตายร้อยละ 47.5 ส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 10 ปี ถึงร้อยละ 48.3 และเป็นชายมากกว่าหญิงประมาณ 2 เท่า พบเป็นนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 32.4 รองลงมาเป็นกลุ่มไม่มีอาชีพ ซึ่งรวมเด็กก่อนวัยเรียนร้อยละ 29.1 พบว่า ผู้บาดเจ็บมีการดื่มแอลกอฮอล์ถึงร้อยละ 11.2

เดือนที่เกิดเหตุสูงสุดเมษายน ตุลาคม และพฤศจิกายน และเวลาเกิดเหตุสูงสุดเป็นช่วงบ่ายถึงค่ำ เวลา 15.00 - 19.00 น.

สถานที่เกิดเหตุ ส่วนใหญ่เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติ ร้อยละ 35.5 และไม่ระบุสถานที่เกิดเหตุ ร้อยละ 33.1 ในสถานเกิดเหตุที่ระบุรายละเอียด พบว่า เกิดเหตุสูงสุดใน สระน้ำ บ่อน้ำ คลอง และแม่น้ำ ร้อยละ 51 รองลงมาเกิดเหตุในบ้าน และบริเวณบ้านที่มีแหล่งน้ำ ร้อยละ 21.6 และ บริเวณนา ไร่ สวน ร้อยละ 16.2

ข้อเสนอแนะเพื่อการป้องกันการบาดเจ็บจากการตกน้ำ จมน้ำ

จากแนวโน้มที่สูงขึ้นของการบาดเจ็บและเสียชีวิต จากการตกน้ำ จมน้ำ ปัญหาการเสียชีวิตส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มเด็กทั้งเด็กเล็กและวัยรุ่น และพบมากในช่วงปิดเทอมฤดูร้อน ซึ่งตรงกับช่วงเทศกาล ทั้งสงกรานต์ และลอยกระทง รวมถึงช่วงเกิดอุทกภัย จึงจำเป็นต้องมีการป้องกันการบาดเจ็บทั้งในภาคประชาชน หน่วยงานราชการ และเอกชนดังต่อไปนี้

1. ผู้ปกครองหรือพี่เลี้ยงเด็กเล็กควรระมัดระวังในการดูแลเด็กอย่างใกล้ชิดไม่ให้เล่นน้ำตามลำพัง ควรให้ความรู้และคำแนะนำเรื่องความปลอดภัยในการป้องกันตนเองอย่างถูกต้อง
2. การช่วยเหลือที่ถูกต้องเมื่อพบผู้กำลังจมน้ำ ให้หาอุปกรณ์ช่วยเหลือ เช่น ไม้ เชือก หรือสิ่งยึดเหนี่ยวให้การช่วยเหลืออย่างระมัดระวัง และรวดเร็ว แต่ถ้าไม่มีอุปกรณ์ และสามารถทำการช่วยเหลือได้ด้วยตนเองให้พิจารณาว่าจะช่วยได้หรือไม่ หากทำไม่ได้ให้รีบร้องขอความช่วยเหลือ
3. ผู้ที่เล่นน้ำในแหล่งน้ำ หรือทำกิจกรรมทางน้ำ ตลอดจนการเดินทางทางน้ำ ต้องสวมใส่ชูชีพตลอดเวลา หรือมีอุปกรณ์ช่วยเหลือเพื่อป้องกันการจมน้ำในกรณีเกิดอุบัติเหตุ
4. หน่วยงานที่ดูแลความปลอดภัยทางน้ำในส่วนราชการ ชุมชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรวมถึงเอกชนที่เปิดสถานบริการในการทำกิจกรรมทางน้ำ เช่น การว่ายน้ำ กีฬาทางน้ำ ให้มีการจัดการ ดูแลแหล่งน้ำ และสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้แหล่งน้ำ ที่เป็นพื้นที่เสี่ยง ให้มีความปลอดภัย เช่น มีรั้วหรือทำป้ายเตือน ทำเชือกกั้น ฯลฯ และจัดหาอุปกรณ์ช่วยเหลือให้เพียงพอเช่นเสื้อชูชีพ ห่วงยาง ฯลฯ

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักงานนโยบายและแผนสาธารณสุข. กระทรวงสาธารณสุข. สถิติสาธารณสุข พ.ศ. 2548 (Public health statistics A.D.2005). โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก. กรุงเทพมหานคร 2549.
2. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย. สรุปสถานการณ์อุทกภัยและการให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบอุทกภัย วันที่ 27 สิงหาคม – 6 พฤศจิกายน 2549
3. สำนักบริการการแพทย์ฉุกเฉิน กระทรวงสาธารณสุข. รายงานปฏิบัติการระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน ศูนย์เรนทร, พ.ศ. 2547 - 2548.

ข่าวประชาสัมพันธ์

ขอความร่วมมือจากสมาชิกผู้อ่านทุกท่าน ช่วยตอบแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจต่อรายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ในรายงานฯ ฉบับที่ 4 ปี 2550 เพื่อผู้จัดทำจะได้นำมาปรับปรุงให้ดีขึ้น
ส่งตอบกลับภายในวันที่ 15 เมษายน 2550